

688

Besluit van 20 november 1981, houdende uitvoering van de artikelen 82-86 van de Wet geluidhinder (Stb. 1979, 99) (Besluit grenswaarden binnen zones langs wegen)

Wij Beatrix, bij de gratie Gods, Koningin der Nederlanden, Prinses van Oranje-Nassau, enz. enz. enz.

Op de voordracht van Onze Minister van Volksgezondheid en Milieuhygiëne van 2 juli 1981, DGMH/G, nr. 52962, gedaan in overeenstemming met Onze Ministers van Volkshuisvesting en Ruimtelijke Ordening en van Verkeer en Waterstaat en na overleg met Onze Ministers van Onderwijs en Wetenschappen en van Cultuur, Recreatie en Maatschappelijk Werk;

Gelet op de artikelen 82, tweede lid, 83, eerste lid, 84, tweede lid, 85 en 86, eerste, tweede en vijfde lid, van de Wet geluidhinder (Stb. 1979, 99);

Gezien het advies van de Centrale Raad voor de Milieuhygiëne (advies van 12 juni 1981);

De Raad van State gehoord (advies van 2 november 1981, nr. 811028/25);

Gezien het nader rapport van Onze Minister van Volksgezondheid en Milieuhygiëne van 16 november 1981, nr. 55460, uitgebracht in overeenstemming met Onze Ministers van Volkshuisvesting en Ruimtelijke Ordening en van Verkeer en Waterstaat en na overleg met Onze Ministers van Onderwijs en Wetenschappen en van Cultuur, Recreatie en Maatschappelijk Werk;

Hebben goedgevonden en verstaan:

Hoofdstuk I. Begripsbepalingen

Artikel 1

In dit besluit wordt verstaan onder:

- a. wet: de Wet geluidhinder (Stb. 1979, 99);
- b. zone: een zone langs een weg, als bedoeld in artikel 74 van de wet.

Hoofdstuk II. Vaststelling hogere waarden voor woningen

Artikel 2

1. Gedeputeerde staten kunnen toepassing geven aan artikel 83, eerste lid, van de wet in die gevallen waarin de toepassing van maatregelen, gericht op het terugbrengen van de te verwachten geluidsbelasting, vanwege de weg, van de gevels van de betrokken woningen tot 50 dB(A) onvoldoende doeltreffend zal zijn, dan wel overwegende bezwaren ontmoet van stedenbouwkundige, verkeerskundige, landschappelijke of financiële aard, en het verzoek betrekking heeft op

- a. nog niet geprojecteerde woningen in buitenstedelijk gebied buiten de bebouwde kom, die
 - 1e. verspreid gesitueerd worden, of
 - 2e. ter plaatse dringend noodzakelijk zijn om redenen van grond- of bedrijfsgebondenheid, of

3e. door de gekozen situering een open plaats tussen aanwezige bebouwing opvullen, of

4e. ter plaatse gesitueerd worden als vervanging van bestaande bebouwing.

b. nog niet geprojecteerde woningen in buitenstedelijk gebied binnen de bebouwde kom dan wel in stedelijk gebied, die

1e. in een dorps- of stadsvernieuwingsplan worden opgenomen, of

2e. door de gekozen situering of bouwvorm een doelmatige akoestisch afscherpende functie gaan vervullen voor andere woningen, of voor andere gebouwen of geluidsgevoelige objecten, bedoeld in de artikelen 4 en 7, eerste lid, van dit besluit, of

3e. ter plaatse dringend noodzakelijk zijn om redenen van grond- of bedrijfsgebondenheid, of

4e. door de gekozen situering een open plaats tussen aanwezige bebouwing opvullen, of

5e. ter plaatse gesitueerd worden als vervanging van bestaande bebouwing.

c. geprojecteerde, in aanbouw zijnde of aanwezige woningen en een nog niet geprojecteerde weg, dan wel op geprojecteerde woningen en een te reconstrueren weg, voor zover de geprojecteerde of te reconstrueren weg

1e. een noodzakelijke verkeers- en vervoersfunctie zal vervullen, of

2e. een zodanige verkeersverzamel functie zal vervullen, dat de aanleg of reconstructie van die weg zal leiden tot aanmerkelijk lagere geluidsbelastingen van woningen binnen de zone van een andere weg.

2. Gedeputeerde staten kunnen toepassing geven aan artikel 84, tweede lid, van de wet, in die gevallen waarin de toepassing van maatregelen, gericht op het terugbrengen van de te verwachten geluidsbelasting vanwege de weg, van de gevels van de betrokken woningen tot de voordien geldende ten hoogste toelaatbare geluidsbelasting, onvoldoende doeltreffend zal zijn, dan wel overwegende bezwaren ontmoet van stedenbouwkundige, verkeerskundige, landschappelijke of financiële aard, en het verzoek betrekking heeft op een te reconstrueren weg, die

1e. een noodzakelijke verkeers- en vervoersfunctie zal vervullen, of

2e. een zodanige verkeersverzamel functie zal vervullen, dat de reconstructie van die weg zal leiden tot aanmerkelijk lagere geluidsbelastingen van woningen binnen de zone van een andere weg.

3. Gedeputeerde staten kunnen voorts toepassing geven aan artikel 83, eerste lid, of artikel 84, tweede lid, van de wet in die gevallen waarin een hogere waarde wordt verzocht voor geprojecteerde, in aanbouw zijnde of aanwezige woningen, indien voor dezelfde gevels van die woningen door hen op grond van Hoofdstuk V of VI van de wet reeds eerder een ten hoogste toelaatbare waarde is vastgesteld. De hogere waarde wordt zodanig vastgesteld dat de door de betrokken gevels in totaal ondervonden geluidsbelasting de eerder vastgestelde geluidsbelasting niet te boven gaat.

Artikel 3

1. Gedeputeerde staten kunnen bij de toepassing van artikel 2 ten aanzien van nog niet geprojecteerde woningen alleen een hogere waarde dan 55 dB(A) als de ten hoogste toelaatbare geluidsbelasting vaststellen, indien naar hun oordeel voldoende verzekerd wordt, dat de geluidsgevoelige ruimten binnen de woning, bedoeld in het derde lid, alsmede balkons, tuinen en andere bij de woning behorende buitenruimten, voor zover bestemd als verblijfsruimten, niet aan de gevel worden gesitueerd waar de hoogste geluidsbelasting optreedt.

2. Gedeputeerde staten kunnen afwijken van het eerste lid, indien zij een andere situering van die ruimten aanvaardbaar achten op grond van belangen, ontleend aan de volkshuisvesting of de stedenbouw.

3. Onder de geluidsgevoelige ruimten van een woning worden de ruimten verstaan die op grond van de door Onze Minister krachtens artikel 1, eerste lid, van de wet te stellen regels als geluidsgevoelig zijn aan te merken.

4. Gedeputeerde staten kunnen bij de toepassing van artikel 2 per woning verschillende waarden vaststellen voor verschillende woonlagen.

Hoofdstuk III. Andere geluidsgevoelige bestemmingen

Artikel 4

1. Behoudens het in de artikelen 5 tot en met 8 bepaalde is de ten hoogste toelaatbare geluidsbelasting, vanwege een weg, van de gevels van de in het derde lid, onder a en b, genoemde categorieën van gebouwen binnen de zone van die weg 50 dB(A).

2. Behoudens het in de artikelen 5, 6 en 8 bepaalde is de ten hoogste toelaatbare geluidsbelasting, vanwege een weg, van de gevels van de in het derde lid, onder c, genoemde categorie van gebouwen binnen de zone van die weg 55 dB(A).

3. De in het eerste en tweede lid bedoelde gebouwen zijn:

a. – kleuterscholen,

– scholen voor lager onderwijs,

– scholen voor voortgezet onderwijs,

– bejaardenoorden,

– algemene, categorale en academische ziekenhuizen,

– verpleeghuizen,

– gebouwen voor sociaal-cultureel of maatschappelijk gebruik, niet zijnde inrichtingen in de zin van de Drank- en Horecawet (Stb. 1964, 386) of van het Besluit recreatie-inrichtingen Wet geluidhinder (Stb. 1981, 687);

b. – algemene en categorale psychiatrische ziekenhuizen,

– zwakzinnigeninrichtingen,

– inrichtingen voor zintuiglijk gehandicapten,

– medische kindertehuizen,

– medische kleuterdagverblijven,

– sanatoria;

c. kantoorgebouwen.

4. Een gymnastieklokaal maakt voor de toepassing van dit besluit geen deel uit van de in het derde lid, onder a, genoemde scholen.

Artikel 5

1. Voor gebouwen, behorend tot de in artikel 4, derde lid, onder a, bedoelde categorie, kan met toepassing van artikel 85 van de wet voor de ten hoogste toelaatbare geluidsbelasting, vanwege een weg, een hogere waarde dan de in artikel 4, eerste lid, genoemde worden vastgesteld, met dien verstande dat artikel 83 van de wet van overeenkomstige toepassing is.

2. Voor gebouwen, behorend tot de in artikel 4, derde lid, onder b, bedoelde categorie, kan met toepassing van artikel 85 van de wet voor de ten hoogste toelaatbare geluidsbelasting, vanwege een weg, een hogere waarde dan de in artikel 4, eerste lid, genoemd worden vastgesteld, met dien verstande dat deze waarde 55 dB(A) niet te boven mag gaan.

3. Voor gebouwen, behorend tot de in artikel 4, derde lid, onder c, bedoelde categorie, kan met toepassing van artikel 85 van de wet voor de ten hoogste toelaatbare geluidsbelasting, vanwege een weg, een hogere waarde dan de in artikel 4, tweede lid, genoemde worden vastgesteld, met dien verstande dat deze waarde 75 dB(A) niet te boven mag gaan.

Artikel 6

In de gevallen waarin ten aanzien van een school, behorend tot de in artikel 4, derde lid, onder a, bedoelde categorie van een medisch kleuterdagverblijf of van een kantoorgebouw,

a. de geluidsbelasting vanwege een weg wordt bepaald door de waarde van het met 10 dB(A) verhoogde equivalente geluidsniveau over de periode 23.00–07.00 uur (nacht) en

b. de waarde van het equivalente geluidsniveau over de periode 07.00–19.00 uur (dag) niet hoger is dan de krachtens artikel 5, eerste onderscheidenlijk derde lid, voor de desbetreffende situatie geldende ten hoogste toelaatbare geluidsbelasting, worden de grenzen, bedoeld in onderscheidenlijk het eerste, het tweede en het derde lid van artikel 5, verhoogd met

het verschil tussen de waarde van het met 10 dB(A) verhoogde equivalente geluidsniveau over de periode 23.00–07.00 uur (nacht) en de waarde van het equivalente geluidsniveau over de periode 07.00–19.00 uur (dag).

Artikel 7

1. Behoudens het in het tweede lid bepaalde is de ten hoogste toelaatbare geluidsbelasting, vanwege een weg, aan de grens van binnen de zone van die weg gelegen terreinen die behoren bij gebouwen als bedoeld in artikel 4, tweede lid, onder b, en voor zover deze bestemd of gebruikt worden voor de in die gebouwen gegeven zorg, 55 dB(A).

2. Bij de toepassing van artikel 85 van de wet kan voor de ten hoogste toelaatbare geluidsbelasting, vanwege een weg, aan de grens van terreinen als bedoeld in het eerste lid, een hogere waarde dan de in dat lid genoemde worden vastgesteld, met dien verstande dat deze waarde 60 dB(A) niet te boven mag gaan.

Artikel 8

1. Ingeval de geluidsbelasting, vanwege de weg, van de gevel van aanwezige of in aanbouw zijnde gebouwen, behorend tot de in artikel 4, derde lid, onder a en b, bedoelde categorieën, op het tijdstip waarop een aanvang wordt gemaakt met een reconstructie van de weg, lager is dan de voor die gebouwen ten hoogste toelaatbare geluidsbelasting, geldt van dat tijdstip af met betrekking tot die gebouwen hun bestaande geluidsbelasting als de ten hoogste toelaatbare geluidsbelasting, met dien verstande dat een geluidsbelasting waarvan de waarde 50 dB(A) niet te boven gaat, in elk geval als toelaatbaar aangemerkt blijft.

2. Het eerste lid is van overeenkomstige toepassing met betrekking tot gebouwen, behorend tot de in artikel 4, derde lid, onder c, bedoelde categorie, met dien verstande dat een geluidsbelasting waarvan de waarde 55 dB(A) niet te boven gaat, in elk geval als toelaatbaar aangemerkt blijft.

3. Gedeputeerde staten kunnen bij toepassing van artikel 85 van de wet voor de ten hoogste toelaatbare geluidsbelasting van de gevel van op het tijdstip van de aanvang van een reconstructie aanwezige of in aanbouw zijnde gebouwen een hogere dan de voor die gebouwen alsdan geldende waarde vaststellen, met dien verstande dat de verhoging 5 dB(A) niet te boven mag gaan.

Artikel 9

1. Gedeputeerde Staten kunnen alleen toepassing geven aan artikel 5, 6 of 8 in de gevallen waarin toepassing van maatregelen, gericht op het terugbrengen van de geluidsbelasting, vanwege een weg, van de gevel van het betrokken gebouw, tot 50 dB(A) – of, indien het een kantoorgebouw betreft, tot 55 dB(A) – onvoldoende doeltreffend zal zijn, dan wel overwegende bezwaren ontmoet van stedenbouwkundige, verkeerskundige, landschappelijke of financiële aard.

2. Gedeputeerde Staten kunnen alleen toepassing geven aan artikel 7, tweede lid, in de gevallen waarin toepassing van maatregelen, gericht op het terugbrengen van de geluidsbelasting, vanwege een weg, aan de grens van het betrokken terrein, tot 55 dB(A), onvoldoende doeltreffend zal zijn, dan wel overwegende bezwaren ontmoet van stedenbouwkundige, verkeerskundige, landschappelijke of financiële aard.

Artikel 10

1. Indien door toepassing van artikel 85 van de wet voor de gevels van één of meer in aanbouw zijnde of aanwezige gebouwen binnen een zone van de weg een hogere geluidsbelasting dan 50 dB(A) – of indien het een kantoorgebouw betreft, dan 55 dB(A) – als toelaatbaar is aangemerkt, treft de gemeenteraad met betrekking tot de geluidwering van die gevels maatregelen om te bevorderen dat de geluidsbelasting, vanwege die weg,

- a. binnen de geluidsgevoelige ruimten, genoemd in het tweede lid, onder a, 30 dB (A),
 - b. binnen de geluidsgevoelige ruimten, genoemd in het tweede lid, onder b, 35 dB(A), en
 - c. binnen de geluidsgevoelige ruimten, genoemd in het tweede lid, onder c, 40 dB (A),
niet te boven zal gaan.
2. De geluidsgevoelige ruimten, bedoeld in het eerste lid, zijn:
- a. –leslokalen van scholen voor lager onderwijs;
 - theorielokalen van scholen voor voortgezet onderwijs;
 - recreatie- en conversatieruimten, alsmede woon- en slaapruiden van bejaardenoorden;
 - onderzoeks- en behandelingsruimten van ziekenhuizen en verpleeghuizen, bedoeld in artikel 4, derde lid, onder a;
 - onderzoeks-, behandelings-, recreatie- en conversatieruimten, alsmede woon- en slaapruiden van gebouwen, bedoeld in artikel 4, derde lid, onder b;
 - b. – lokalen van kleuterscholen;
 - theorievaklokalen van scholen voor voortgezet onderwijs;
 - ruimten voor patiëntenhuisvesting, alsmede recreatie- en conversatieruimten van ziekenhuizen en verpleeghuizen, als bedoeld in artikel 4, derde lid, onder a;
 - leeszalen, expositieruimten, vergaderruimten, toneel- en andere zalen van gebouwen voor sociaal-cultureel of maatschappelijk gebruik, als bedoeld in artikel 4, derde lid, onder a;
 - c. – werk- en vergaderruimten van kantoorgebouwen.

Artikel 11

In de gevallen waarin ten aanzien van een school, een medisch kleuter-dagverblijf of een kantoorgebouw toepassing is gegeven aan artikel 6, wordt de krachtens artikel 10, eerste lid, geldende ten hoogste toelaatbare geluidsbelasting binnen geluidsgevoelige ruimten van scholen of kantoorgebouwen verhoogd met het verschil tussen het met 10dB(A) verhoogde equivalente geluidsniveau over de periode 23.00–07.00 uur (nacht) en de waarde van het equivalente geluidsniveau over de periode 07.00–19.00 uur (dag).

Hoofdstuk IV. Verzoek om een hogere waarde

Artikel 12

1. Een verzoek als bedoeld in de artikelen 83, eerste lid, 84, tweede lid, en 85 van de wet kan worden gedaan door:
 - a. burgemeester en wethouders van de gemeente waarin de woningen of de andere geluidsgevoelige bestemmingen bedoeld in de artikelen 4 en 7, gesitueerd zijn of worden waarvoor de hogere waarde verzocht wordt;
 - b. burgemeester en wethouders van de gemeente waarin de weg gesitueerd is of wordt met betrekking waartoe de hogere waarde verzocht wordt;
 - c. de wegaanlegger of de wegbeheerder, indien het verzoek gedaan wordt in het kader van de toepassing van artikel 79 van de wet, of – indien het betreft de aanleg of reconstructie van een rijksweg – in het kader van de toepassing van artikel 76, eerste lid, van de wet.
2. De directeur van de Rijksdienst voor de IJsselmeerpolders treedt voor de toepassing van het eerste lid, onder a en b, voor het gebied van het openbaar lichaam «Zuidelijke IJsselmeerpolders» in de plaats van burgemeester en wethouders.

Artikel 13

1. De verzoeker maakt zijn voornemen tot het indienen van een verzoek in ieder geval zoveel mogelijk gelijktijdig bekend door middel van:

- a. kennisgeving in één of meer in de in artikel 12, onder a, bedoelde gemeente verspreiding vindende dag-, nieuws- of huis-aan-huisbladen en voorts op de in die gemeente gebruikelijke wijze;
 - b. terinzagelegging van het ontwerp van het verzoek met de daarbij behorende stukken op het gemeentehuis van de in artikel 12, onder a, bedoelde gemeente;
 - c. niet op naam gestelde kennisgeving aan de gebruikers van de woningen, het bevoegd gezag van scholen en de directies van de in artikel 4 bedoelde andere gebouwen waarvoor een hogere waarde wordt verzocht.
2. De verzoeker stelt een ieder in de gelegenheid gedurende een maand vanaf de dag waarop het ontwerp van het verzoek ter inzage is gelegd, het ontwerp met de daarbij behorende stukken in te zien en opmerkingen ten aanzien van het ontwerp schriftelijk te maken.
3. De verzoeker houdt binnen de in het voorgaande lid bedoelde termijn een openbare zitting, waarbij een ieder de gelegenheid wordt gegeven opmerkingen ten aanzien van het ontwerp van het verzoek te maken.
4. De verzoeker stelt een rapport op van de wijze waarop de bevolking bij de totstandkoming van het verzoek is betrokken, waarin in ieder geval begrepen zijn een verslag van de openbare zitting en afschriften van de schriftelijk gemaakte opmerkingen over het ontwerp van het verzoek. De verzoeker zendt dit rapport onmiddellijk na het indienen van het verzoek toe aan degenen die op de openbare zitting opmerkingen ten aanzien van het ontwerp van het verzoek hebben gemaakt.
5. Burgemeester en wethouders van de gemeente, bedoeld in artikel 12, onder a, kunnen indien zij hiertoe uitgenodigd zijn door een verzoeker als bedoeld in artikel 12, onder b of c, in plaats van deze toepassing geven aan het eerste lid of het tweede lid.

Artikel 14

1. Het verzoek en het ontwerp van een verzoek bevatten ten minste
- a. de verzochte hogere waarden;
 - b. de redenen die aan het verzoek ten grondslag liggen;
 - c. de resultaten van het akoestisch onderzoek als bedoeld in de artikelen 77 en 80 van de wet;
 - d. een beschrijving van de mogelijkheden om de geluidsbelasting van de woningen of, voor zover van toepassing, andere geluidsgevoelige bestemmingen bedoeld in de artikelen 4 en 7, tot een lagere waarde te verminderen dan de onder a bedoelde, alsmede een schatting van de hieraan verbonden extra kosten;
 - e. een beschrijving van de aard van de maatregelen als bedoeld in artikel 86, vierde en vijfde lid, van de wet, die bij inwilliging van het verzoek getroffen moeten worden, alsmede een schatting van de hieraan verbonden kosten;
 - f. een beschrijving met een schetstekening of een verklaring omtrent de wijze waarop aan artikel 3, eerste lid, voldaan zal worden, alsmede, voor zover het verzoek hiertoe aanleiding geeft, een beschrijving, schetstekening en uitvoeringsplan van de geluidafschermdende voorziening tussen weg en woningen of andere geluidsgevoelige bestemmingen bedoeld in de artikelen 4 en 7, indien deze voorziening vereist is om de in het verzoek begrepen waarden te waarborgen.
2. Het verzoek gaat vergezeld van een of meer kaarten met bijbehorende verklaring. Met betrekking tot deze kaart of kaarten is artikel 11, eerste lid, van het Besluit op de Ruimtelijke Ordening (Stb. 1965, 339) van overeenkomstige toepassing, met dien verstande dat in plaats van «plan» telkens gelezen wordt: «verzoek». De kaart of kaarten geven bovendien de ligging weer van geluidszones langs wegen, rond industrieterreinen en rond luchtvaartterreinen als bedoeld in artikel 25, tweede lid, van de Luchtvaartwet (Stb. 1958, 47), alsmede de in die zones voorkomende stiltegebieden, voor zover de woningen, gebouwen of terreinen waarop het verzoek betrekking heeft, binnen zodanige zones zijn of worden gesitueerd.

3. Het verzoek gaat voorts vergezeld van het in artikel 13, vierde lid, bedoelde rapport.

4. Gedeputeerde staten kunnen van de verzoeker nadere toelichting, tekeningen en kaarten verlangen, indien zij deze noodzakelijk achten voor de beoordeling van het verzoek.

5. Indien het verzoek wordt gedaan in samenhang met de voorbereiding van een bestemmingsplan dat met toepassing van artikel 11 van de Wet op de Ruimtelijke Ordening (Stb. 1962, 286) moet worden uitgewerkt of kan worden gewijzigd, kunnen gedeputeerde staten het verzoek in behandeling nemen, indien niet is voldaan aan het eerste lid, onder f, of het tweede lid.

Artikel 15

De verzoeker zendt gelijktijdig met het indienen van zijn verzoek een afschrift van het verzoek en de hierbij behorende stukken naar:

- a. de inspecteur;
- b. de inspecteur van de Volkshuisvesting;
- c. de verzoekgerechtigden als bedoeld in artikel 12, die het verzoek niet hebben gedaan;
- d. de Minister van Onderwijs en Wetenschappen, indien het verzoek betrekking heeft op scholen;
- e. Onze Minister.

Artikel 16

1. Gedeputeerde staten tekenen de datum van ontvangst van een verzoek aan op het geschrift waarbij het verzoek is ingediend, en zenden de verzoeker een bewijs van ontvangst, waarin die datum is vermeld.

2. Gedeputeerde staten beslissen op het verzoek binnen vier maanden na de in het eerste lid bedoelde datum.

3. Indien de in het tweede lid genoemde termijn is verstreken zonder dat een besluit is genomen, wordt het verzoek geacht te zijn geweigerd bij het verstrijken van die termijn.

4. Gedeputeerde staten zenden hun besluit met betrekking tot het verzoek en de daarop betrekking hebbende bescheiden als bedoeld in de artikelen 13, vierde lid, en 14 alsmede het advies van de inspecteur, indien dit overeenkomstig artikel 87, eerste lid, van de wet is uitgebracht, aan Onze Minister. In een geval als bedoeld in het derde lid zenden zij de in de vorige volzin bedoelde bescheiden en het aldaar bedoelde advies onverwijld aan Onze Minister, indien hij daarom heeft verzocht.

Artikel 17

1. Dit besluit kan worden aangehaald als «Besluit grenswaarden binnen zones langs wegen».

2. Dit besluit treedt in werking met ingang van 1 januari 1982.

Lasten en bevelen dat dit besluit met de daarbij behorende nota van toelichting in het Staatsblad zal worden geplaatst en dat daarvan afschrift zal worden gezonden aan de Raad van State.

's-Gravenhage, 20 november 1981

Beatrix

De Staatssecretaris van Volksgezondheid en Milieuhygiëne,
J. J. Lambers-Hacquebard

Uitgegeven de zesentwintigste november 1981

De Minister van Justitie,
J. de Ruiter

Het advies van de Raad van State is openbaar gemaakt door terinzagelegging bij het Ministerie van Volksgezondheid en Milieuhygiëne. Tevens zal het advies met de daarbij ter inzage gelegde stukken worden opgenomen in het bijvoegsel bij de Nederlandse Staatscourant van 8 december 1981, nr. 236.

Algemeen

Op grond van de artikelen 82, tweede lid – 86 van de Wet geluidhinder kunnen gedeputeerde staten in bij algemene maatregel van bestuur aan te geven gevallen en binnen bij die artikelen gestelde grenzen op een daartoe strekkend verzoek een hogere waarde vaststellen dan 50 dB (A), als ten hoogste toelaatbare geluidsbelasting, vanwege een weg, van de gevel van woningen. Indien bij een algemene maatregel van bestuur op grond van artikel 82, tweede lid, waarden zijn vastgesteld voor de ten hoogste toelaatbare geluidsbelasting van andere geluidsgevoelige bestemmingen binnen een zone, kunnen gedeputeerde staten evenzo in bij de maatregel aangegeven gevallen een hogere waarde vaststellen.

De genoemde artikelen eisen dat in de maatregel als bedoeld regelen worden opgenomen volgens welke gedeputeerde staten beslissen. Bedoeld zijn regels die een goede en doelmatige afweging van de betrokken belangen zullen waarborgen.

Ook de verzoekgerechtigden moeten krachtens deze artikelen in deze maatregel worden aangewezen. Daarin dienen tevens regels te worden opgenomen met betrekking tot de wijze waarop de bevolking bij de indiening van een verzoek om een hogere waarde wordt betrokken.

Het onderhavige besluit geeft in hoofdstuk II de gevallen aan waarin een hogere waarde voor de geluidsbelasting van woningen vastgesteld kan worden (artikel 2).

Het ligt in de bedoeling hoofdstuk VI van de Wet geluidhinder gefaseerd in werking te doen treden; afdeling 2, «nieuwe situaties» (de artikelen 76–87) zal enige jaren eerder in werking treden dan de afdelingen 3 en 4 «bestaande situaties».

In het Indicatief Meerjaren Programma Geluid zal aangegeven worden hoe de fasering nader uitgewerkt wordt.

Ten aanzien van nieuwe situaties is voor de toepassing van artikel 83 bepalend de fase van realisering van woning (c.q. andere geluidsgevoelige bestemming) en weg op het tijdstip waarop het hiermee verband houdende bestemmingsplan wordt vastgesteld. Als er sprake is van aanleg of reconstructie van een weg buiten toepassing van de bestemmingsplanprocedure (overeenkomstig de artikelen 79–81 van de wet), is bepalend de fase van realisering van die weg en de betrokken woning(en) op het tijdstip waarop met de wegaanleg of -reconstructie een aanvang wordt gemaakt.

Zolang de afdelingen 3 en 4 (bestaande situaties) van hoofdstuk VI nog niet in werking zijn, zal artikel 84 (reconstructie van een weg – woningen aanwezig of in aanbouw) slechts van toepassing zijn in situaties waarin reeds op grond van afdeling 2 (nieuwe situaties) van hoofdstuk VI een ten hoogste toelaatbare geluidsbelasting vanwege de weg op grond van de wet gold of via toepassing van de artikelen 83–86 is vastgesteld.

In tabel 1 bij deze toelichting is een overzicht gegeven van de situaties waarin voor woningen in «nieuwe situaties» een hogere waarde kan worden toegekend, de uiterste grenswaarden die hiervoor op grond van de wet (artikelen 83–85) gesteld zijn en welke criteria («ontheffingsgevallen») op grond van dit besluit (artikel 2) hierop van toepassing zijn.

Tabel 1. Ten hoogste toelaatbare «hogere» waarden voor woningen in nieuwe situaties

Fase van realisatie	Weg	Nog niet geprojecteerd	Te reconstrueren	Geprojecteerd of in aanleg	Aanwezig of in reconstructie
Woning					
Nog niet geprojecteerd	buitenstedelijk				
	— buiten gebouwde kom	55 (art. 2.1.a)	55 (art. 2.1.a)	55 (art. 2.1.a)	55 (art. 2.1.)
	— binnen gebouwde kom	55 (art. 2.1.b)	55 (art. 2.1.b)	55 (art. 2.1.b)	55 (art. 2.1.b)
	stedelijk	60 (art. 2.1.b)	65 (art. 2.1.b)	60 (art. 2.1.b)	65 (art. 2.1.b)
Geprojecteerd	buitenstedelijk	55 (art. 2.1.c)	60 (art. 2.1.c)	«bestaande situatie»	«bestaande situatie»
	stedelijk	60 (art. 2.1.c)	65 (art. 2.1.c)		
In aanbouw of aanwezig	buitenstedelijk	60 (art. 2.1.c)	geldende geluidsbelasting + 5 dB(A)	«bestaande situatie»	«bestaande situatie»
	stedelijk	65 (art. 2.1.c)	(art. 2.2)		

De «gevallen» aangeduid in artikel 2 van het besluit staan in de tabel tussen haken aangegeven.

Hoofdstuk III van dit besluit strekt tot uitvoering van artikel 82, tweede lid, van de Wet geluidhinder, inhoudende de vaststelling van de waarden voor de ten hoogste toelaatbare geluidsbelasting, vanwege een weg, van de gevel van andere gebouwen dan woningen, alsmede van andere geluidsgevoelige objecten binnen de zone van een weg. Tevens wordt in dit hoofdstuk uitvoering gegeven aan de artikelen 85 en 86 van de wet, door vaststelling van onder meer de gevallen waarin en de regels volgens welke gedeputeerde staten een hogere waarde dan de voorkeursgrenswaarde kunnen vaststellen. Ook de ten hoogste toelaatbare geluidsbelasting van bepaalde binnenruimten van geluidsgevoelige gebouwen (andere dan woningen) wordt in dit hoofdstuk geregeld.

Als geluidsgevoelige bestemming worden in het onderhavige besluit aangemerkt bepaalde categorieën van scholen, met uitzondering van gymnastieklokalen, bejaardenoorden, instellingen voor intramurale gezondheidszorg, gebouwen voor sociaal-cultureel of maatschappelijk gebruik (niet zijnde horeca- of recreatie-inrichtingen), kantoorgebouwen, alsmede de terreinen, behorende bij de gebouwen, genoemd in artikel 4, derde lid, onder b (o.a. psychiatrische instellingen), voor zover die terreinen voor de in die gebouwen gegeven zorg van wezenlijk belang zijn.

Onderzoek met betrekking tot de onderbouwing van de grenswaarden voor de geluidsbelasting, vanwege een weg, van genoemde bestemmingen is verricht door de Interdepartementale Commissie Geluidhinder in het kader van het verkeerslawaaionderzoekproject VL-24.

Bovendien hebben de resultaten van buitenlandse onderzoeken ter beschikking gestaan.

De keuze om de ten hoogste toelaatbare geluidsbelasting van de betreffende bestemmingen in dit besluit vast te leggen is gemaakt aan de hand van de mate van de geluidsgevoeligheid van de in die gebouwen en objecten plaatsvindende activiteiten en de geluidsgevoeligheid van de categorieën personen voor wie die bestemmingen zijn bedoeld, de verblijfsduur daarvan van die personen en de (on)mogelijkheid om de bestemming in een andere omgeving te plaatsen.

Voor de normstelling van de in hoofdstuk III aangewezen bestemmingen is gekozen voor een gedifferentieerd systeem van waarden, zoals bij woningen. Als «voorkeursgrenswaarde» voor geluidsgevoelige gebouwen is de ook voor woningen geldende waarde van 50 dB (A) vastgesteld met uitzon-

dering van kantoorgebouwen waarvoor een voorkeursgrenswaarde van 55 dB (A) geldt, terwijl voor de terreinen, behorend tot de gebouwen, bedoeld in artikel 4, derde lid, onder b, de voorkeursgrenswaarde 55 dB (A) is. Uit onderzoek is komen vast te staan dat deze waarden zeker niet in alle gevallen vanuit een oogpunt van volksgezondheid optimaal zijn. Het feit echter dat de geluidsbelasting van de betreffende bestemmingen slechts binnen geluidszones is geregeld en deze bestemmingen bovendien veelal geïntegreerd worden met woonbestemmingen, hetgeen in hoge mate voor scholen geldt, is onder meer de reden om de ten hoogste toelaatbare geluidsbelastingen in bepaalde situaties toch gelijk te stellen aan die van woningen. Aangenomen mag echter worden dat door gedeputeerde staten, gelet op de resultaten van het ICG-onderzoek VL-24, bijzondere aandacht zal worden besteed aan de onvermijdelijkheid van de gegeven situatie, alvorens een besluit tot het bestaan van een hogere waarde te nemen.

Door een goede oriëntatie van scholen en andere geluidsgevoelige gebouwen ten opzichte van de weg (zoveel mogelijk de gangen en minder geluidsgevoelige ruimten aan de wegzijde) behoeft de ligging binnen een geluidszone niet zonder meer tot akoestisch of milieuhygiënisch ongewenste situaties te leiden.

In dit besluit zijn slechts de meest geluidsgevoelige bestemmingen opgenomen.

Het is verstandig om in bestemmingsplannen ook voor andere bestemmingen waarin mensen langere tijd verblijven of waar om andere redenen een zekere rust vereist is (denk bij voorbeeld aan parken, natuurgebieden en begraafplaatsen) aandacht te schenken aan het geluidhinderaspect. Bepaalde bijzondere, mede voor bewoning bedoelde bestemmingen, zoals een internaat of kindertehuis, behoeven niet in dit besluit als geluidsgevoelig te worden aangemerkt, omdat zij onder het begrip «woning» van de wet vallen.

Uitgangspunt bij de beoordeling van een verzoek om hogere waarde zal zijn, dat reeds redelijkerwijs al het mogelijke is gedaan om aan de waarde van 50 dB (A) te voldoen, maar dat een «onthefing» tot de verzochte waarde voor bepaalde woningen of andere geluidsgevoelige bestemmingen noodzakelijk is. Immers, bedacht dient te worden dat de grenswaarde van 50 dB (A) voor woningen een vrij goede woonsituatie betekent, hetgeen niet inhoudt dat in zulke situaties geen geluidhinder zal worden ondervonden. Het percentage «ernstig gehinderden» stijgt bij hogere geluidsbelastingen ten gevolge van wegverkeer van 21% in gebieden van 60–65 dB (A) tot 37% in gebieden van 65–70 dB (A).

Bron: Voorlopig IMP-Geluid 1980–1984, blz. 13, Tweede Kamer 1979–1980, 15 860, nr. 1–2. Uit buitenlands onderzoek kan worden afgeleid dat lawaai van snelwegen in het algemeen als hinderlijker wordt ervaren dan stadsverkeerslawaai (zie het rapport «Invloedsfactoren in het verkeerslawaai-onderzoek» van het Instituut voor Stedebouwkundig Onderzoek, TH Delft, nr. 34 (1980).

Met name het akoestisch onderzoek en een doelstellingennota ter voorbereiding van het bijbehorende ontwerp-bestemmingsplan, – of de tracénota wanneer het gaat om aanleg of reconstructie van een weg buiten toepassing van de bestemmingsplanprocedure –, zullen de basis kunnen vormen voor het verzoek om een bepaalde hogere waarde.

Indien een hogere waarde is vastgesteld zal via de gemeentelijke bouwvoorschriften krachtens de op grond van artikel 179 van de Wet geluidhinder gewijzigde Woningwet bevorderd worden dat in geluidsgevoelige ruimten van geprojecteerde en niet geprojecteerde woningen de geluidsbelasting vanwege de weg 35 dB (A) niet te boven zal gaan.

De algemene maatregel van bestuur krachtens artikel 3, zevende lid, Woningwet (Stb. 1962, 287) zal onder meer de waarden vaststellen waaraan de wering van geluid van buiten van woningen en van andere, al of niet geluidsgevoelige gebouwen zal moeten voldoen. Deze regeling zal een rechtstreekse werking hebben, zodat voor een bouwplan dat niet aan de geluidweringseisen voldoet, de bouwvergunning zal moeten worden geweigerd.

Wanneer het verzoek om een hogere waarde gaat om in aanbouw zijnde of aanwezige woningen dient de gemeenteraad op grond van artikel 86, vierde lid, van de Wet geluidhinder, maatregelen te treffen om te bevorderen dat zodanige geluidwerende voorzieningen aangebracht worden dat de geluidsbelasting binnen de woning 35 dB (A) of lager wordt. Deze maatregelen dienen op grond van het onderhavige besluit (artikel 10) eveneens getroffen te worden voor de aanwezige of in aanbouw zijnde gebouwen die door dit besluit als geluidsgevoelig worden aangemerkt.

De geluidsgevoelige ruimten zijn in artikel 10 en 11 aangegeven per categorie geluidsgevoelige gebouwen met de daarbij behorende ten minste vereiste «binnen-grenswaarden».

Het besluit geeft verder in hoofdstuk IV regels omtrent de procedure die tot vaststelling van een hogere waarde kan leiden, een opsomming van de gegevens die de verzoeker tenminste hiertoe moet indienen, en de termijn waarbinnen gedeputeerde staten op een ingediend verzoek om een hogere waarde dienen te beslissen.

Gezien de nauwe samenhang tussen hoofdstuk VI (zones langs wegen) van de Wet geluidhinder en de bestemmingsplanprocedure van de Wet op de Ruimtelijke Ordening, is waar mogelijk rekening gehouden met de op grond van laatstgenoemde wet vereiste stukken (o.a. kaarten), alsmede de informele en formele procedure voor de totstandkoming van een bestemmingsplan.

Op initiatief van het departement van Volksgezondheid en Milieuhygiëne zullen in de loop van 1981 zogenaamde «draaiboeken» uitkomen die met name voor gemeenten en provincies als hulpmiddel kunnen dienen bij de organisatie en planning van de wettelijke zoneringsprocedure van wegen.

Een ontwerp van dit besluit is ter uitvoering van artikel 173, eerste lid, van de wet gepubliceerd in de Staatscourant van 4 februari 1981, nr. 23. Naar aanleiding hiervan zijn zes commentaren binnengekomen die zich met name richten op de ontheffingsgevallen, de geluidsgevoelige bestemmingen, de verzoekgerechtigden en de procedure om tot een hogere waarde te komen. Deze hebben, gezien ook het advies van de Centrale Raad voor de Milieuhygiëne van 12 juni 1981, met name geleid tot geringe wijzigingen in de artikelen 2, 4-12, en 15, alsmede in de Nota van toelichting.

Artikelsgewijs

Artikel 1

De begripsbepalingen die in artikel 1, eerste lid, van de wet worden gegeven, zijn mede van toepassing voor de begrippen, gehanteerd in het onderhavige besluit. In dit verband zijn met name van belang de wettelijke omschrijvingen van begrippen als «geprojecteerd», «woning», «reconstructie van een weg», «stedelijk» en «buitenstedelijk gebied», «geluidsbelasting», «bebouwde kom» en «inspecteur».

Artikel 2

In dit artikel worden de gevallen aangegeven waarin vaststelling door gedeputeerde staten van een hogere waarde dan de in de wet neergelegde voor woningen mogelijk is. Het eerste lid geeft onder a en b de gevallen waarin het verzoek betrekking heeft op nog niet geprojecteerde woningen in samenhang met een nog niet geprojecteerde, geprojecteerde, in aanleg of in reconstructie zijnde of aanwezige weg. Door de genoemde bepalingen worden geen eisen gesteld met betrekking tot het stadium waarin (de aanleg van) de weg zich moet bevinden. Dat wil zeggen dat of de betreffende weg nu nog niet geprojecteerd, geprojecteerd, in aanleg, in reconstructie of aanwezig is, toepassing van deze bepalingen mogelijk is, mits vanuit de woningen gezien aan de omschrijving van een der genoemde gevallen wordt voldaan.

Het eerste lid, onder a, geeft de genoemde gevallen aan buiten de bebouwde kom (dat wil zeggen in «buitenstedelijk gebied»), onder b zijn de gevallen genoemd binnen de bebouwde kom (dat wil zeggen zowel in «stedelijk» als in «buitenstedelijk gebied», afhankelijk van de maximum snelheid op de betrokken weg).

Dit betekent een verfijning van het begrip buitenstedelijk, die alleen geldt voor de ontheffingscriteria van artikel 2 van dit besluit (zie ook tabel 1). De grenswaarden die op grond van de wet voor de in dit besluit onderscheiden situaties kunnen worden toegestaan, worden echter uitsluitend bepaald door de begrippen stedelijk en buitenstedelijk die in artikel 83 van de wet genoemd worden. De uitwerking van het begrip buitenstedelijk is in dit besluit opgenomen, omdat de ontheffingscriteria in nauwere relatie staan met de aard van de bebouwde omgeving dan met de maximum snelheid van het verkeer op de betrokken weg. Het behoeft geen bezwaar te ontmoeten dat bij de besluitvorming omtrent deze hogere waarde rekening wordt gehouden met de toekomstige ligging van de grens van de bebouwde kom. Dit zou zich kunnen voordoen bij (toekomstige) stedelijke uitbreidingen buiten de bestaande bebouwde kom.

Op grond van het eerste lid, onder c, kunnen gedeputeerde staten, mits aan het overige in deze bepaling gestelde wordt voldaan, een hogere waarde vaststellen, indien het verzoek betrekking heeft op hetzij geprojecteerde, in aanbouw zijnde of aanwezige woningen in samenhang met een nog niet geprojecteerde weg, hetzij op geprojecteerde woningen in samenhang met een te reconstrueren weg. De mogelijkheid van verhoging van de wettelijke waarde in de situatie van een te reconstrueren weg in samenhang met aanwezige of in aanbouw zijnde woningen (artikel 84 van de wet) is geregeld in het tweede lid van artikel 2.

Voor alle onder a, b en c geregelde gevallen gelden steeds de volgende eisen.

1. De toepassing van maatregelen ter bestrijding van het wegverkeerslawaai ofwel aan de bron (bij voorbeeld de ligging van de weg, beperking van de verkeersintensiteit of een wijziging van de verhouding vrachtverkeer—personenauto's op die weg), ofwel in het overgangsgebied tussen weg en woningen (bij voorbeeld het aanbrengen van geluidafschermdende voorzieningen langs de weg of nabij de woningen), dan wel een combinatie van beide mogelijke soorten maatregelen, moet onvoldoende mogelijkheden bieden om de geluidsbelasting tot de grenswaarde van 50 dB(A) aan de gevel van de betrokken woningen te reduceren. Gedacht moet worden aan maatregelen die niet uitvoerbaar zijn of akoestisch gezien onvoldoende resultaten kunnen opleveren.

2. Indien het in beginsel mogelijk is om doelmatige geluidbeperkende maatregelen als bedoeld te treffen, zullen deze overwegende bezwaren moeten oproepen van stedenbouwkundige, landschappelijke, verkeerskundige of financiële aard, wil de situatie in aanmerking komen voor een «hogere waarde». Bij stedenbouwkundige bezwaren kan bij voorbeeld gedacht worden aan bezwaren tegen de plaatsing van een scherm in een drukke winkelstraat met een zekere verblijfsfunctie. Landschappelijke bezwaren zijn denkbaar wanneer bij voorbeeld de afscherming langs een weg zou moeten bestaan uit een hoge wal door een open polderlandschap. Verkeerskundige bezwaren kunnen onder andere opgeworpen worden als de beoogde afscherming een onoverzichtelijke en daarom gevaarlijke verkeerssituatie tot stand zou brengen. Mogelijke bezwaren van financiële aard dienen gewogen te worden in samenhang met de zich voordoende situatie. Met name het onderscheid buiten—binnen de bebouwde kom kan hierbij een rol spelen.

Van geval tot geval zal bezien moeten worden of en tot welke waarde een afwijking van de voorkeursgrenswaarde gerechtvaardigd zou zijn, waarbij ter uitvoering van artikel 3 van het besluit in ieder geval speciaal aandacht moet worden besteed aan de akoestische afscherming van de onderste woonlagen en de tuinen, balkons en gemeenschappelijke groenvoorzieningen, voor zover deze behoren tot de in het verzoek betrokken woningen en een zekere verblijfsfunctie voor de bewoners vervullen.

Te verwachten valt dat het beleid van gedeputeerde staten ten aanzien van het vaststellen van hogere waarden erop gericht zal zijn, dat een hogere geluidsbelasting dan 60 dB(A) slechts toegelaten zal worden voor woningen in een druk stadsdeel, voor een gebied waar reeds een hoog achtergrondgeluidsniveau vanwege andere bronnen dan het wegverkeer voorkomt of voor hoogbouwoningen langs uitvals- of ringwegen.

Ter toelichting op enkele in artikel 2, eerste en tweede lid, voorkomende aanduidingen moge nog het volgende worden opgemerkt.

– Bij verspreid gesitueerde woningen in het onder a, 1e, van het eerste lid bepaalde, wordt met name gedacht aan woningen die buiten woonkernen liggen.

– Woningen die ter plaatse dringend noodzakelijk zijn om redenen van grond- of bedrijfsgebondenheid zullen bij voorbeeld zijn boerderijen en bedrijfs- en portierswoningen, alsmede zogenaamde aanleunwoningen, behorende tot een bejaardenoord.

– Woningen die een open plaats opvullen, kunnen woningen zijn die een gevelrij sluitend maken, maar ook woningen die gebouwd worden in een planmatige verdichting van de woonbebouwing ter verbetering van de bestaande stedenbouwkundige structuur.

– In artikel 2, eerste lid, onder b, wordt gesproken over woningen die in een stads- of dorpsvernieuwingsplan zijn opgenomen. In de eerste plaats is hierbij gedacht aan de zo genoemde «Interim Saldo Regeling en 80%-plannen» die onder een stadsvernieuwingssubsidieregeling van het ministerie van Volkshuisvesting en Ruimtelijke Ordening vallen. Echter, ook andere plannen die in het kader van stads- of dorpsvernieuwing strekken tot de bouw van woningen of de aanleg of reconstructie van wegen, kunnen hieronder worden begrepen. Als de Wet op de stads- en dorpsvernieuwing van kracht is geworden, zullen eveneens plannen die in het kader van deze wet tot stand komen, als stads- of dorpsvernieuwingsplannen in de zin van artikel 2, eerste lid, onder b, 1°, worden aangemerkt.

– Met woningen die door de situering of bouwvorm een doelmatige akoestisch afschermende functie gaan vervullen, zijn zowel woningen bedoeld die de geluidsbelasting van andere «nieuwe» woningen beperken, als woningen die bestaande woningen gaan «afschermen» van verkeerslawaaai.

– Bij woningen die geprojecteerd worden als vervanging van bestaande bebouwing, kan gedacht worden aan woningen die onder een overgangsregeling van een bestemmingsplan zullen vallen of woningen waarbij sprake is van een wijziging in het gebruik of de bestemming door een verbouwing of volledige nieuwbouw van bij voorbeeld een pakhuis in een woongebouw.

– De in artikel 2, eerste lid, onder c, genoemde noodzakelijke verkeers- en vervoersfunctie of verkeersverzamel functie van een bepaalde weg zal door de verzoeker aangetoond moeten worden met recente gegevens, bij voorbeeld aan de hand van het Structuurschema Verkeer en Vervoer, het Meerjarigenplan Personenvervoer, een tracénota van een rijks-, provinciale of gemeentelijke weg, een streek- of structuurplan, (de toelichting bij) een bestemmingsplan, een verkeers- en vervoersplan of een verkeerscirculatieplan.

Indien gedeputeerde staten voor de betrokken woningen reeds een hogere gevelbelasting hebben toegelaten dan 50 dB(A) op grond van hoofdstuk V (zones rond industrieterreinen) of door toepassing van hoofdstuk VI (zones langs wegen) van de wet met betrekking tot een andere weg dan bij het verzoek in het geding is, dan kan dat feit op grond van het derde lid van artikel 2 tot de toekenning van een hogere waarde dan 50 dB(A) leiden, mits die hogere waarde, bezien in samenhang met de eerder voor dezelfde gevel toegelaten geluidsbelasting, geen hogere (gecumuleerde) geluidsbelasting dan eerder toegelaten was ten gevolge heeft.

Gezien de formulering in artikel 2 van de gevallen waarin een hogere waarde vastgesteld kan worden, is een algemene ontheffingsbepaling niet opgenomen.

Zodra zich nieuwe, onvoorziene situaties voordoen die redelijkerwijs aanleiding zouden moeten geven tot het verlenen van een hogere waarde, zal dit besluit hiertoe aangepast worden. Meer in het algemeen stel ik mij voor, mede gezien het advies van de CRMH, van 12 juni 1981, na een vijfjarige ervaring met dit besluit tot een evaluatie te komen, op basis waarvan aanpassingen van het besluit zullen worden overwogen. Alsdan bestaat de mogelijkheid om de in artikel 2 vastgestelde «gevallen» te zijner tijd te herzien of te schrappen door wijziging van dit besluit, indien de toepassing in de praktijk tot ongewenste «oplossingen» leidt in milieuhygiënische of stedenbouwkundige zin.

Artikel 3

In de besluitvorming omtrent een verzoek om een hogere waarde zullen gedeputeerde staten, indien het gaat om nog niet geprojecteerde woningen met een gevraagde ten hoogste toelaatbare geluidsbelasting die hoger is dan 55 dB (A), moeten betrekken of naar hun oordeel voldoende waarborgen gegeven zijn dat de geluidsgevoelige binnenruimten (woon- en slaapkamers en keukens met een oppervlakte groter dan 11 m²), alsmede privé en gemeenschappelijke verblijfsruimten buiten de woningen zoveel als mogelijk is aan de geluidsluwe zijde van die woningen gesitueerd worden. Zo'n waarborg kan gevonden worden in de opzet van het bestemmingsplan (-voorschriften). Deze kan echter ook bestaan uit een brief of overeenkomst tussen woningbouwer en gemeente (of wegaanlegger), waarin eventuele afspraken vastgelegd zijn over de financiering van geluidwerende voorzieningen alsmede de situering en indeling van de woningen en de beoogde ligging van balkons, tuinen en andere bij de woning behorende buitenruimten, voor zover bestemd als verblijfsruimten.

Gedeputeerde staten kunnen op grond van artikel 86, derde lid, van de wet aan een besluit tot het vaststellen van een hogere waarde ook (ontbindende) voorwaarden verbinden, die de verzoeker bij voorbeeld verplichten tijdig bepaalde geluidwerende voorzieningen aan te leggen of bij het verzoek gedane toezeggingen omtrent bij voorbeeld een nader akoestisch onderzoek of de definitieve situering van woningen en buitenruimten ten opzichte van de weg na te komen.

Afhankelijk van de bezonning en andere stedenbouwkundige aspecten of belangen die de (kosten van de) woningbouw kunnen betreffen, kunnen gedeputeerde staten echter van de in het eerste lid van artikel 3 gegeven regels afwijken. Een motivering van de verzoeker om bepaalde geluidsgevoelige ruimten toch aan de geluidsbelaste gevel te situeren, zal hiertoe vereist zijn.

Artikel 4

De andere geluidsgevoelige gebouwen dan woningen zijn in dit artikel in drie categorieën ingedeeld. Per categorie gelden gelijke grenswaarden voor de ten hoogst toelaatbare geluidsbelasting. Categorie a bevat minder geluidsgevoelige bestemmingen dan categorie b. De grenswaarden zijn schematisch aangegeven in onderstaande tabel 2 bij deze toelichting.

In categorie a zijn opgenomen scholen, bejaardenoorden, instellingen voor intramurale gezondheidszorg en gebouwen voor sociaal-cultureel of maatschappelijk gebruik. Voor de vaststelling van de geluidsbelasting van een schoolgebouw behoort op grond van het derde lid van artikel 4 een gymnastieklokaal niet tot de school te worden gerekend. Een gymnastieklokaal zal immers in situaties met een hoge geluidsbelasting als een goede geluidsafscherming voor het schoolgebouw kunnen dienen, terwijl de lesactiviteiten in zo'n lokaal niet geluidsgevoelig zijn te noemen.

De scholen omvatten scholen waarin kleuteronderwijs, lager onderwijs en voortgezet onderwijs wordt gegeven (krachtens de Kleuteronderwijswet, de Lager-onderwijswet 1920 en de Wet op het voortgezet onderwijs). Onder

laatstgenoemde wet vallen mede scholen voor lager, middelbaar en hoger beroepsonderwijs.

De voor een deel in categorie a en voor een deel in categorie b opgenomen gebouwen voor intramurale gezondheidszorg omvatten het merendeel van de inrichtingen die opgenomen en nader omschreven zijn in het Besluit aanwijzing inrichtingen Wet ziekenhuisvoorzieningen (Stb. 1979, 465).

Bij de in categorie a opgenomen gebouwen voor sociaal-cultureel en maatschappelijk gebruik moet bij voorbeeld gedacht worden aan bibliotheken, musea en sociaal-culturele centra. Indien een dergelijk gebouw (tevens) bestemd is om als horeca of recreatie-inrichting te worden gebruikt, is dit besluit op een dergelijk gebouw niet van toepassing. Zo'n bestemming heeft immers als regel ten gevolge dat eerder hierdoor geluidhinder in de omgeving zal worden veroorzaakt dan dat hier geluidsoverlast vanwege omgevingslawaai zal worden ondervonden.

Categorie b omvat de meest gevoelige instellingen voor intramurale gezondheidszorg (onder meer psychiatrische inrichtingen).

De mogelijkheid om gebouwen die niet behoren tot de in dit artikel genoemde categorieën, zonder toepassing van de Wet geluidhinder in een bestemmingsplan op te nemen, behoort niet te leiden tot sociaal of milieuhygiënisch ongewenste resultaten. In dit besluit zijn geen bijzondere bestemmingen opgenomen, die slechts incidenteel in een bestemmingsplan voorkomen en waarvoor het niet zinvol lijkt algemeen geldende grenswaarden te stellen. Hiervoor zal de milieuhygiënische en planologische afweging per bestemmingsplan moeten plaatsvinden.

Artikel 6 en 11

Indien de etmaalwaarde van het equivalente geluidsniveau bepaald wordt door het equivalente geluidsniveau over de nachtperiode kan bij het vaststellen van een hogere waarde voor scholen rekening worden gehouden met het feit dat de akoestische bescherming voor scholen zich moeten richten op de periode waarin onderwijs wordt gegeven, alsmede voor kantoren op de normale werktijden. Dit rechtvaardigt de regeling die in de artikelen 6 en 11 is opgenomen, waardoor de vaststelling van een hogere geluidsbelasting door gedeputeerde staten binnen en buiten school- en kantoorgebouwen het equivalente geluidsniveau over de dagperiode (07.00 tot 19.00 uur) maatgevend is.

Tabel 2. Maximale toelaatbare geluidniveaus t.g.v. een weg voor binnen een zone langs die weg gelegen andere geluidgevoelige bestemmingen dan woningen

			Weg																
			nog niet geprojecteerd			geprojecteerd			in aanleg			aanwezig			reconstructie in voorbereiding				
			a	b	c	a	b	c	a	b	c	a	b	c	a	b	c		
Nog niet geprojecteerd	buiten:	normaal	50	50	55	50	50	55	50	50	55	50	50	55	50	50	55		
		onth. buiten- sted.	55	55	75	55	55	75	55	55	75	55	55	75	55	55	75		
		onth. stedelijk	60	55	75	60	55	75	60	55	75	65	55	75	65	55	75		
Geprojecteerd	buiten:	normaal	50	50	55	x: de geldende waarde c.q. de heersende geluidsbelasting als deze lager is, met dien verstande dat 50 dB(A) — of 55 dB(A) voor kantoorgebouwen — toelaatbaar is.									50	50	55		
		onth. buiten- sted.	55	55	75										60	55	75		
		onth. stedelijk	60	55	75										65	55	75		
In aanbouw	buiten:	normaal	50	50	55										x	x	x		
		onth. buiten- sted.	60	55	75	xx: als x plus maximaal 5 dB(A)									xx	xx	xx		
		onth. stedelijk	65	55	75										xx	xx	xx		
	binnen:	cat. art. 10 lid 2, a	30	30											30	30			
		cat. art. 10 lid 2, b	35			Noot: niet genoemde binnenwaarden worden geregeld op basis van de amvb WW (art. 3, zevende lid).									35				
Aanwezig	buiten:	normaal	50	50															
		cat. art. 10 lid 2, a	30	30													30	30	
		cat. art. 10 lid 2, b	35														35		
	binnen:	cat. art. 10 lid 2, c			40														40
		cat. art. 10 lid 2, c																	40

Cat. a: scholen, bejaardenoorden, ziekenhuizen.

Cat. b: psychiatrische inrichtingen etc.

Cat. c: kantoorgebouwen.

Artikel 7

Op grond van het onderzoek, verricht in het kader van VL-24 is de noodzaak gebleken terreinen, behorend bij met name psychiatrische inrichtingen, voor zover deze bestemd zijn of gebezigd worden als hulpmiddel voor de in die inrichtingen gegeven zorg, aan te wijzen als geluidsgevoelige objecten. Per situatie zal nagegaan moeten worden hoever deze «geluidsgevoelige objecten» zich uitstrekken; in bepaalde gevallen kan de grens van het geluidsgevoelige terrein verder van de weg verwijderd zijn dan de planologische of perceelsgrens van een psychiatrische inrichting. De eigenaar of beheerder van zo'n inrichting zal dan moeten aangeven welk gedeelte voor eigenlijke «zorg»-activiteiten van die inrichting bedoeld is en welk gedeelte meer voor de «aankleding» bestemd zal zijn.

Voor de terreinen kan een ten hoogste 5 dB (A) hogere geluidsbelasting dan de vastgestelde gevelbelasting van de bijbehorende gebouwen aanvaardbaar worden geacht.

Artikel 10

De geluidsgevoelige binnenruimten zijn in drie categorieën ingedeeld. Voor de in het tweede lid, onder b, genoemde binnenruimten geldt een binnenwaarde van ten hoogste 35 dB (A); voor de meer geluidsgevoelige binnenruimten genoemd in het tweede lid, onder a, geldt een binnenwaarde van ten hoogste 30 dB (A). Voor de geluidsgevoelige binnenruimten van kantoren geldt een waarde van ten hoogste 40 dB (A). Ten aanzien van scholen gelden de in dit besluit gestelde binnenwaarden alleen voor lokalen (speelruimten) van kleuterscholen, leslokalen van scholen voor het lager onderwijs, alsmede theorielokalen en theorievaklokalen van scholen voor het voortgezet onderwijs. Een vaklokaal dat ingericht is voor een bepaald vak, zoals handvaardigheid of een lespracticum, valt buiten dit artikel, aangezien bij dit soort onderwijs de geluidsgevoeligheid als regel geringer zal zijn.

Hoewel dit besluit alleen voorschriften met betrekking tot de binnenwaarde van lokalen bevat, verdient het aanbeveling bij de bouw van scholen of het treffen van geluidwerende voorzieningen ook aandacht te besteden aan andere ruimten die, afhankelijk van het te verwachten gebruik, zeker een akoestische bescherming verdienen (blijkens het onderzoeksrapport VL-HR-24-01; schoolartskamer: 30 dB (A); docenten- en spreek- of studiekamers: 35 dB (A)).

Ten aanzien van scholen voor het voortgezet onderwijs dienen het bevoegd gezag en de gemeenteraad bij het voorbereiden van geluidwerende voorzieningen krachtens dit besluit rekening te houden met artikel 81, tweede lid, van de Wet op het voortgezet onderwijs (Stb. 1967, 387). Dit artikellid bepaalt dat aan de Minister van Onderwijs en Wetenschappen plannen (en begrotingen) betreffende de schoolgebouwen en -terreinen ter goedkeuring moeten worden onderworpen.

Uit het ICG-onderzoek VL-HR-24-01 is af te leiden dat een geluidsbelasting binnen bejaardenoorden van 30 dB (A) te verkiezen zou zijn. Krachtens de algemene maatregel van bestuur ter uitvoering van artikel 3, zevende lid, van de Woningwet (Besluit geluidwering gebouwen), zal echter voor een nieuw bejaardenoord geen andere binnenwaarde worden voorgeschreven dan die voor woningen zal gelden, omdat een bejaardenoord als een tot bewoning bestemd gebouw in de zin van de Woningwet is aan te merken. Overwogen wordt nog de bouwvoorschriften en subsidievoorwaarden zo te herzien dat desondanks in de praktijk het niveau van 30 dB (A) binnen wordt gewaarborgd.

In dit besluit is daarom voor bestaande bejaardenoorden die langs een nieuwe of te reconstrueren weg gesitueerd zijn, de grenswaarde van 30 dB (A) vastgesteld in de geluidsgevoelige ruimten als bepaald krachtens artikel 10, tweede lid, onder a.

Artikel 12

Gezien de nauwe samenhang van het verzoek om een hogere waarde met de voorbereiding van een bestemmingsplan als bedoeld in artikel 76 van de wet, ligt het voor de hand dat als verzoekgerechtigden worden aangewezen de colleges van burgemeester en wethouders van de gemeenten waarin hetzij de in het verzoek betrokken weg, hetzij de hierin betrokken woningen of geluidsgevoelige gebouwen gesitueerd zijn of worden. Niet de gemeenteraad is bevoegd verklaard om een verzoek om een hogere waarde in te dienen, omdat dit in het algemeen bij of kort na het vooroverleg in het kader van artikel 8 van het Besluit Ruimtelijke Ordening (BRO) zal worden ingediend bij gedeputeerde staten, dat wil zeggen, voordat de gemeenteraad over de vaststelling van het plan een besluit neemt. Dit vooroverleg dat veelal in de commissie bestemmingsplannen van de Provinciale Planologische Commissie plaatsvindt, wordt door burgemeester en wethouders gevoerd. Op grond van de tekst van artikel 76 van de wet moet de besluitvorming omtrent de hogere waarden afgerond zijn (met inbegrip van de goedkeuring krachtens artikel 87 van de wet) op het tijdstip dat de gemeenteraad het hier toe behorende bestemmingplan vaststelt.

Aan een bestemmingsplan waarin niet gewaarborgd is, dat de ten hoogste toelaatbare geluidsbelasting krachtens hetzij de wet, hetzij een besluit van gedeputeerde staten ter uitvoering van artikel 83, eerste lid, artikel 84, tweede lid, dan wel artikel 85 van de wet, in acht wordt genomen, zullen gedeputeerde staten op grond van artikel 76 van de wet goedkeuring moeten onthouden.

De gemeenteraad kan bij de vaststelling van een bestemmingsplan wel besluiten een lagere geluidsbelasting voor woningen of geluidsgevoelige gebouwen binnen het plan te bepalen dan in het verzoek aan gedeputeerde staten is verzocht of door gedeputeerde staten is vastgesteld.

Gezien de tijd die gewoonlijk nodig is voor de voorbereiding en opstelling van een bestemmingsplan, behoeft de procedure voor de vaststelling van een hogere waarde geen vertraging van het plan op te leveren, mits het verzoek uiterlijk bij of kort na het artikel 8 BRO-overleg ingediend wordt. De weg-aanlegger of wegbeheerder zal een verzoek kunnen indienen in het kader van de uitvoering van de aanleg of reconstructie van een weg al dan niet buiten toepassing van de bestemmingsplanprocedure.

Artikel 13

Om de bevolking tijdig en doelmatig te informeren over het voornemen om een verzoek om een hogere waarde in te dienen, is in dit besluit een inspraakprocedure opgenomen. De gemeente kan desgewenst deze procedure uitbreiden en parallel laten verlopen met de inspraak voor het bestemmingsplan.

Daarbij wordt met name gedacht aan het vooroverleg met de bevolking over het voornemen om een bestemmingsplan vast te stellen of te herzien zoals dat mogelijk op grond van het wetsontwerp tot wijziging van de Wet op de Ruimtelijke Ordening (Tweede Kamer, zitting 1977-1978, 14 889, nr. 2) in de toekomst in een gemeentelijke inspraakverordening zal worden vastgelegd. Wanneer een wegaanlegger of wegbeheerder een verzoek om een hogere waarde wenst in te dienen, kan deze op grond van artikel 13, vijfde lid, van dit besluit aan burgemeester en wethouders van de gemeente waarin de betrokken woningen liggen of gesitueerd worden verzoeken bepaalde onderdelen van de inspraakprocedure namens de verzoeker uit te voeren, te weten de openbare bekendmaking en het bieden van gelegenheid om het verzoek met bijbehorende stukken in te zien.

Artikel 14

In dit artikel is aangegeven welke stukken tenminste bij het verzoek gevoegd zullen moeten worden om een goede beoordeling van het verzoek

mogelijk te maken. De in artikel 14, onder f, van dit besluit genoemde bescheiden zullen op meer of minder gedetailleerde wijze inzicht moeten geven in de financiële haalbaarheid, de technische uitvoerbaarheid en eventuele juridische aspecten (zoals een contractuele aanlegplicht) van de voorgestane geluidwerende maatregelen.

Als de aard van het verzoek aanleiding geeft kunnen gedeputeerde staten meer gedetailleerde informatie of een nadere toelichting verlangen. Gedeputeerde staten zullen veelal in het kader van het informele vooroverleg over de te verzoeken hogere waarden kunnen aangeven welke (extra) gegevens wenselijk zijn bij de indiening van het verzoek.

De verzochte hogere waarden zullen als regel direct uit het akoestisch onderzoek af te leiden zijn. De ontheffing dient zich te beperken tot een zo laag mogelijke waarde binnen de (akoestische) mogelijkheden die het bouwplan in relatie tot de weg biedt. De verzochte waarden behoeven derhalve geen veelvouden van vijf dB (A) te zijn.

Wanneer een zo te noemen globaal plan (ex artikel 11 van de Wet op de Ruimtelijke Ordening) wordt voorbereid, zullen niet alle stukken die dit artikel van het besluit noemt, beschikbaar kunnen zijn, afhankelijk van de mate van detaillering van het bestemmingsplan waarmee het verzoek samenhangt. Daarom is bepaald dat gedeputeerde staten in zo'n geval met minder feitelijke gegevens genoeg kunnen nemen.

Uitgangspunt van de Wet geluidhinder is dat ook in een globaal bestemmingsplan de wettelijke waarden in acht moeten worden genomen. Dit betekent voor het globale plan onder meer dat hierin krachtens de plankaart en -voorschriften verzekerd wordt dat ook bij uitwerking of wijziging van het plan de voorkeursgrenswaarde of eventueel verleende hogere waarden niet overschreden zullen worden. Om dit te bereiken zou in zo'n plan kunnen worden aangegeven dat bij uitwerking of wijziging van een gebied binnen een geluidszone een (meer gedetailleerd) akoestisch onderzoek zal moeten worden uitgevoerd, dat de inspecteur in de gelegenheid moet worden gesteld over het ontwerp-uitwerkings- of wijzigingsplan en dit akoestisch onderzoek advies uit te brengen aan de gemeente en de provincie en dat tenslotte, voor zover het om een plan gaat waarvoor «hogere waarden» zijn vastgesteld en het verzoek niet alle gegevens bevatte die in artikel 14, eerste en tweede lid, zijn opgesomd, in dit uitwerkings- of wijzigingsplan alsnog voldaan wordt aan de regels van artikel 14, eerste lid, onder f, en het tweede lid. Alleen dan zal immers het uitwerkings- of wijzigingsplan in akoestisch opzicht voldoende duidelijkheid kunnen bieden aan gedeputeerde staten die zo'n plan ter goedkeuring voorgelegd krijgen.

Artikel 16

De in dit artikel genoemde termijn van 4 maanden waarborgt dat de procedure voor de totstandkoming van een bestemmingsplan niet vertraagd behoeft te worden, als het verzoek om vaststelling van een hogere waarde uiterlijk bij gedeputeerde staten wordt ingediend in de fase waarin het betreffende bestemmingsplan in het PPC-vooroverleg wordt gebracht. In sommige situaties zal het verzoek om een hogere waarde nog eerder kunnen worden opgesteld, bij voorbeeld aan de hand van een tracénota of een doelstellingsnota voor het bestemmingsplan.

Op grond van artikel 87 van de wet zal de inspecteur in de gelegenheid moeten worden gesteld advies uit te brengen over genoemd verzoek.

De Minister van Volksgezondheid en Milieuhygiëne beslist in overeenstemming met de Minister van Volkshuisvesting en Ruimtelijke Ordening binnen 3 maanden na ontvangst van het besluit van gedeputeerde staten of indien gedeputeerde staten niet beslissen binnen de hun door artikel 16, derde lid, van dit besluit gegunde termijn van 4 maanden, na verloop van de bedoelde 4 maanden.

De Staatssecretaris van Volksgezondheid en Milieuhygiëne,
J. J. Lambers-Hacquebard